



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 1062/2026
13.02.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Радославе Мађаров и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужилаца АА од оца ББ, ВВ, ГГ и ДД, сви из ..., чији је заједнички пуномоћник Јовица Рашета, адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради утврђења права својине и исплате, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1322/25 од 01.10.2025. године, у седници одржаној 13.02.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1322/25 од 01.10.2025. године, у делу којим је преиначена пресуда Основног суда у Новом Саду П 2629/2024 од 12.03.2025. године, тако што је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да исплати тужиоцима АА од оца ББ и ВВ преко износа од по 301.660,00 динара до износа од по 3.595.071,96 динара, тужиоцима ГГ и ДД преко износа од по 69.054,00 динара до износа од по 822.968,28 динара, са законском затезном каматом на разлике наведених износа од пресуђења до исплате, као и захтев за утврђење и трпљење уписа јавне својине туженог на катастарској парцели број .../... КО ... уписаној у листу непокретности бр. ... СКН ..., на уделима тужилаца АА од оца ББ и ВВ преко 28/816 делова до 332/816 делова, а на уделима ГГ и Снежане ДД преко 6/816 дела до 76/816 дела и одлучено да свака странка сноси своје парничне трошкове.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 2629/2024 од 12.03.2025. године, ставом првим изреке, утврђено је право јавне својине туженог Града Новог Сада на парцели број .../... КО ... уписаној у листу непокретности бр. ... СКН ..., те су тужиоци обавезани да свако у свом сувласничком уделу трпи и призна, као и дозволи да се на предметној парцели у евиденцији непокретности код Републичког геодетског завода, Службе за катастар непокретности Нови Сад 1 упише јавна својина Града Новог Сада. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да исплати тужиоцима АА и ВВ износе од по 3.595.071,96 динара, а тужиоцима ГГ и ДД износе од по 822.968,28 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, тужени

су обавезани да тужиоцима накнаде парничне трошкове од 1.397.812,50 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1322/25 од 01.10.2025. године, ставом првим изреке, жалба туженог је делимично усвојена, делимично одбијена, па је првостепена пресуда делимично преиначена на начин како је то наведено у изреци ове пресуде, а у преосталом побијаном делу првостепена пресуда је потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против дела правноснажне пресуде којим је преиначена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев, те одлучено да свака странка сноси своје парничне трошкове, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Ревизија је дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), па је Врховни суд испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, ББ (ЈМБГ ...), који је покренуо ову парницу, отац тужилаца АА и ВВ, био је власник парцеле ... КО ..., која одговара садашњој катастарској парцели број .../... њива 4. класе површине 8а 16м2. Део ове парцеле продао је тужиоцима ГГ и ДД 1999. године, на основу чега су се они уписали као сувласници са по 448/15691 делова, а затим су закључили судско поравнање 26.10.2020. године, након чега су ГГ и ДД били уписани као сувласници на по 76/816 делова, а ББ на 664/816 делова ове парцеле. Након смрти ББ, тужиоци АА и ВВ су по правном основу наслеђа уписани као сувласници на по 332/816 делова парцеле. Почев од Плана детаљне регулације гробља у Новом Саду („Службени лист Града Новог Сада“ бр. 15/07), планском активношћу туженог ова парцела је предвиђена за намену јавне површине за градско гробље. Површина од 68,47 м2 фактички је приведена планираној намени, као део изведене саобраћајнице, док се преостали део ове парцеле и даље налази у државини тужилаца. Тржишна вредност 1 м2 земљишта на овом локалитету је 10.828,53 динара.

С обзиром на овакво утврђење, првостепени суд је усвојио у целости постављени тужбени захтев, применом члана 1. Протокола 1 уз Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода и члана 58. Устава Републике Србије. По оцени тог суда, чињеница да је спорна парцела планским актима предвиђена за јавну намену већ 18 година, да је део ове парцеле фактички приведен планираној намени, а да тужени није предузео активности да је у целости приведе планираној намени, ограничава тужиоце у мирном уживању имовине. Разлог овог ограничења је планска активност туженог, који је стога у обавези да тужиоцима накнади тржишну вредност целе парцеле и да се упише као њен власник у јавној евиденцији непокретности.

Другостепени суд, руковођен правом на мирно уживање имовине које је гарантовано чланом 1. Протокола број 1. Конвенције за заштиту људских права и

чланом 58. Устава Републике Србије, као и одредбама члана 3. Закона о основама својинскоправних односа и члана 10. Закона о јавној својини, је оценио да становиште првостепеног суда није прихватљиво у делу за површину парцеле која није приведена планираној намени. Тужени има функцију урбанистичког планирања грађевинског подручја и доношења просторних планова, али за исплату накнаде по основу одузимања или лишења права својине сама чињеница доношења планских аката не може се сматрати привођењем земљишта намени. За исплату тржишне накнаде и обавезу туженог да изврши упис својине није довољна чињеница постојања планског акта, ако се не докажу чињенице о повреди мирног уживања права на одређеном земљишту и без одузимања. Терет доказивања чињеница о ограничењу својине као последици постојања и садржини планског акта туженог је на тужиоцима, по члану 231. ЗПП. У спроведеном поступку није доказано да су права тужилаца ограничена у коришћењу преосталог земљишта ове парцеле, нити да су онемогућени да земљиштем располажу, издају га у закуп и слично, јер о томе тужиоци ни у поновљеном поступку након укидања претходне одлуке нису пружили доказе. Стога, из утврђених чињеница не следи да је као последица планске активности туженог произишло ограничење у правима на непокретности у сувласништву тужилаца, односно да су тужиоци ограничени у правима на реалном делу ове непокретности.

По становишту Врховног суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио постављени тужбени захтев за део парцеле површине 7а 47м², што представља 92% целе спорне непокретности.

Чињенично је разјашњено да је по планским актима који су доношени у протеклих 18 година спорна парцела предвиђена за јавну намену – површину за градско гробље, али да осим мањег дела парцеле, који површински представља 8% и захваћен је саобраћајницом, преостали део површине није приведен планираној намени. Како је то и другостепени суд нашао, нема чињеница које би указивале да су у протеклом периоду тужиоци на било који начин ограничени у дотадашњем начину коришћења парцеле, односно да постоји узрочнопоследична веза између планске активности туженог и садашњег начина коришћења парцеле од стране тужилаца.

Према члану 3. Закона о основама својинскоправних односа, власник има право да своју ствар држи, да је користи и да њоме располаже у границама одређеним законом. Свако је дужан да се уздржава од повреде права својине другог лица. Према члану 4. тог закона, власник остварује право својине у складу са природом и наменом ствари. Забрањено је вршење права својине противно циљу због кога је законом установљено или признато.

У конкретном случају, тужиоци не споре да су у поседу спорног дела парцеле површине 7а 47м², не тврде да су у протеклом периоду од доношења првог Плана детаљне регулације 2007. године постојали акти јавне власти који су их ограничавали у фактичком праву коришћења и прибирања плодова са ове парцеле, нити да су покушали да парцелу отуђе, али да због постојања плана то нису могли да реализују, па је из наведених разлога другостепени суд, супротно наводима ревизије, побијаним делом пресуде правилно одбио постављени тужбени захтев.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**